

Hankkeen nimi: Suokasveista uusia elinkeinomahdollisuuksia (SUOKAS)

Hankkeen toteuttajat: Luonnonvarakeskus ja Oulun 4h-yhdistys

Hankkeen kuvaus

SUOKAS-hankkeen tavoitteena on aktivoida toimijoita soiden ja metsien uusiutuvan kenttäkerroskasvillisuuden hyödyntämiseen luonnontuotteina ja monipuolistaa keruutuotteiden kaupallista valikoimaa. Suokasvit toimivat hankkeen kärkenä: niiden markkinapotentiaalia ja uusia jalostusmahdollisuuksia selvittämällä avataan tietä ja luodaan toimintamallia myös muiden uusien luonnontuotteiden keruutoiminnan, jatkojalostuksen ja markkinoinnin innovoimiselle yhteistyössä muiden luonnontuotealan kehittäjien kanssa. Hankkeen toimenpiteet jakautuvat kolmeen työpakettiin: 1. Suokasvien käytön sovellusalat ja nykytilanne, 2. Keruutoiminnan kehittäminen ja aktivointi sekä 3. Yritystoiminnan ja markkinoiden aktivointi. Kohderyhmänä ovat luonnontuotteiden keruuta ja jatkojalostusta harjoittavat yritykset ja muut luonnontuotealaa kehittävät toimijat. Hanke lisää elinkeinomahdollisuuksia erityisesti maaseudulla, jonne keruuympäristöt keskittyvät. Tuotteiden jatkojalostus voi potentiaalisti luoda uutta elinkeinotoimintaa myös maaseutua laajemmalle alueelle. Hanketta toteutetaan Pohjois-Pohjanmaalla. Hankkeen toteutusaika on 1.11.2015–28.2.2017.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 127 280 euroa

Hankkeen yhteyshenkilö: Marika Laurila, Luonnonvarakeskus marika.laurila@luke.fi

Hankkeen nimi: Pohjois-Pohjanmaasta luomuperunamaakunta 2016–2017

Hankkeen toteuttajat: Luonnonvarakeskus ja ProAgria Oulu ry

Hankkeen kuvaus

Kansallisella tasolla, maa- ja metsätalousstrategian ja hallitusohjelman mukaisesti luomu- ja lähiruuan tuotannon lisääminen on yksi merkittävimmistä ruokapolitiittisista teemoista. Samanaikaisesti kuluttajien ja julkisten ruokapalveluiden kiinnostus luomutuotteiden käyttöön on lisääntynyt. Vaikka luomuraaka-aineille olisikin tarvetta ja kysyntää, ongelmana on tuotannon ja kysynnän yhteensovittaminen. Eri tahoilla on vaikeuksia saada kotimaisia luomuraaka-aineita riittävän säännöllisinä toimituksina ja riittävän laajalla valikoimalla. Luomuperuselintarvikkeista yksi käytetyimmistä ja kysytyimmistä on peruna. Luomuperunan tuotannossa on kuitenkin kriittisiä kohtia, joihin tulisi etsiä ratkaisuja tuotannon varmistamiseksi ja laadun parantamiseksi. Luomutuotantoon tulisi saada uusia lajikkeita, kehittää ja optimoida lannoitusta sekä löytää uusia keinoja kasvitautilien hallintaan. Tuotanto-olosuhteet vaikuttavat myös tuotantovarmuuteen. Pohjois-Pohjanmaa olisi luontaisten edellytysten näkökulmasta sopiva luomuperunan tuotantoon. Alueen puhtaus perunan vaarallisista kasvintuhoojista ja vähäisempi kasvitautilipaine verrattuna eteläisimpiin tuotantoalueisiin ovat merkittäviä alueellisia vahvuuksia. Tämän hankkeen tavoitteena on lisätä luomuperunantuotannon varmuutta ja kannattavuutta sekä parantaa luomuperunan laatua. Hankkeessa pyritään kehittämään koko luomuperunaketjun toimivuutta alueella jo olevan luomuperunantuotannon pohjalta ja alueen vahvaa perunantuotannon osaamista hyödyntäen. Hankkeen kohderyhmiä ovat luomuperunantuottajat ja luomuperunantuotannosta kiinnostuneet viljelijät tai viljelijöiksi aikovat, ruokaperunantuottajat, perunan jatkojalostajat, ammattikeittiöt, perunaa välittävät yritykset sekä kuluttajat.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 132 500 euroa

Hankkeen yhteyshenkilö: Lea Hiltunen Luonnonvarakeskus, lea.hiltunen@luke.fi

Hankkeen nimi: Pohjoinen Ruoka ja Matkailu - Arctic Food and Travel

Hankkeen toteuttaja: ProAgria Oulu ry

Hankkeen kuvaus

Hankkeen tavoitteena on ruokamatkailun kehittäminen Pohjois-Pohjanmaalla laaja-alaisella verkostoyhteistyöllä ja tuottamalla verkoston käyttöön yhteisiä toimintamalleja ja tietotaitoa. Toimenpiteillä vahvistetaan pienten elintarvikealan yritysten ja matkailuyritysten ja toimialaa tukevien yritysten yhteistyöosaamista ja laadunhallintaa. Yhteistyön lisäämisellä ja kehittämistoimilla tuetaan yritysten aktivoitumista toimintansa kehittämiseen ja verkostoyhteistyöhön. Alueelliset erityispiirteet, ruokakulttuuri ja paikallinen elintarviketuotanto sekä ympäristö ja maisema ovat taustalla ja voimavarana yhteistyön kehittämisessä. Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on luoda laadukkaita ruokamatkailutuotteita ja -palveluita tuottava yritysverkosto, jonka kautta pohjoispohjalainen ruokamatkailu tulee tunnetuksi maakunnassa, Suomessa ja kansainvälisesti. Kohderymänä ovat ruokamatkailun kanssa tekemisissä olevat pohjoispohjanmaalaiset yritykset. Hankkeessa kootaan paikallisten teemojen ympärille yritysryhmiä, joissa testataan erilaisia toimintamalleja ja kehitetään yhteisesti tietovarantoa paikallisten ruokamatkailutoimialan tuotteiden ja palveluiden tuotekehityksen tueksi. Yritysryhmien tapaamisissa vaihdetaan kokemuksia ja parhaita käytäntöjä mm. verkostoitumiseen, yritystoiminnan hallintaan, ruokamatkailuun ja maiseman tuotteistamiseen liittyvistä teemoista. Yritykset osallistuvat koti- ja ulkomaille suuntautuville opintomatkaille. Hankkeessa kehitetään pysyvää verkostoa maakunnan ruokamatkailun kehittämisen tueksi ja perustetaan konkreettinen elintarvike- ja ruokamatkailuyritysten yhteistyöelin, joka hallinnoi yhteisesti kehitettyä ruokamatkailumallia ja on sitoutunut jatkossa toimialan päämäärätietoiseen kehittämiseen Pohjois-Pohjanmaalla.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 317 050

Hankkeen yhteyshenkilö: Arja Keränen, ProAgria Oulu ry, arja.keränen@maajakotitalousnaiset.fi

Hankkeen kotisivut: <http://www.proagriaoulu.fi/fi/pohjoinen-ruoka-matkailu/>

Hankkeen nimi: OmaNauta

Hankkeen toteuttajat: Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, Joki-laaksojen koulutuskuntayhtymä, Luonnonvarakeskus

Hankkeen kuvaus

Kohderymänä on maitoa ja naudanlihaa tuottavat yritykset: yrittäjät sekä heidän yrityksissään toimiva henkilöstö. Toissijaisina hyödynsaajina ovat karjataloussektorin muut toimijat: meijerit, lihatalot, maatalouskauppa, tutkimus-, suunnittelu- ja neuvontasektori, hallinto sekä oppilaitokset. Pää tavoitteena on yrittäjien osaamisen kehittäminen. Lisääntyvä osaaminen ja sen myötä parantuva yrityksen toiminnan hallinta lisäävät yrityksen kilpailukykyä ja edesauttavat yrittäjän hyvinvointia. Samalla tuotantoprosessien ja tuotteiden laatu sekä eläinten hyvinvointi paranee. Hankkeen tavoitteena on myös lisätä yrittäjien energia- ja ympäristöosaamista ja näin edistää energiatehokkaita ja kestäviä tuotantomenetelmiä. Navettainvestointia suunnittelevia yrittäjiä ohjataan kustannustehokkaisiin ratkaisuihin ja suunnitelmalliseen investointiprosessiin. Pienryhmissä tapahtuvaa koulutusta on järjestetty jo aiemmin, mutta toimintatapoja on mahdollista edelleen kehittää. Tavoitteena on tehostaa oppimista ja lisätä koulutuksen kustannustehokkuutta monipuolistamalla toimintatapoja. Uusissa toimintamalleissa korostuvat itseohjautuvuus, yrittäjien itsensä kehittäminen ja vertaisoppiminen. Tavoitteena on vahvistaa olemassa olevia ja luoda uusia toimintaverkostoja. Toteutuksessa hyödynnetään monimuotokoulutuksen työtapoja, erityisesti verkossa tapahtuvaa vuorovaikutusta. Hankkeen toimintamalliin sisältyy ajatus jatkuvasta tutkimustiedon hyödyntämisestä ja tuottamisesta sekä hiljaisen tiedon dokumentoinnista ja jalostamisesta käyttökelpoiseen muotoon. Hanke välittää sys-

temaattisesti yrittäjiltä tulevat tutkimustarpeet ja -ideat toteuttajaorganisaatioille. OmaNauta -hankkeen kehittämisteemoiksi on valittu seuraavat ammatilliset sisältökokonaisuudet: nautakarjayrityksen tuotantoprosessien hallinta, nautakarjayrityksen energia- ja ympäristöasioiden johtaminen, nautakarjayrityksen tuotantorakentaminen.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 605 642 €, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen osuus 423 949 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Raija Suomela, Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, raija.suomela@oamk.fi

Hankkeen kotisivut: <http://www.oamk.fi/fi/tutkimus-ja-kehitys/hankkeet/omanauta/>

Hankkeen nimi: Tyrnävän biopilotti

Hankkeen toteuttaja: Tyrnävän kunta

Hankkeen kuvaus

Tyrnävällä syntyy maataloustuotannosta vuosittain valtavat määrät lantaa sekä muita ravinteita sisältäviä orgaanisia aineksia. Kunnan korkea biokapasiteetti, ympäröivät oheisvirrat, elintarviketeollisuus ja keskeinen sijainti tekevät siitä hyvin biojalostamiseen ja sen kehittämiseen soveltuvan alueen. Hankkeen tavoitteena on huolehtia siitä, että maataloudesta syntyvät sivuvirrat ja jätteet kierätetään monipuolisesti siten, että niistä otetaan talteen arvo-osat ja ne hyödynnetään ravinnetuotannossa sekä lannoitteiden, kasvituholaisten ja z-tautien torjunta-aineiden valmistamisessa. Olevista raaka-aineista kehitetään uusia tuotteita ja palveluja, jotka perustuvat alueellisuuteen, järkeviin logistisiin ratkaisuihin sekä hiilineutraaliuteen. Tyrnävälle rakentuva Palkin hevosasemakaava-alue luo hyvät puitteet hevosalaan liittyvälle harrastus- ja yritystoiminnalle. Hevostoiminnan keskittyminen luo edellytykset raaka-aineiden yhteishankinnan (rehut, kuivikkeet) kehittämiseksi, lannan keruulle sekä toiminnasta syntyvien oheisvirtojen tehokkaalle hyödyntämiselle. Hankkeen avulla rakennetaan alueelle pohja yritysyritykselle, jolla pyritään luomaan taloudellisesti kannattava, mahdollisimman pitkälle vietyyn kierrätykseen perustuva paikallinen tuotantoyhteistyö. Hevostiloilla syntyvän lannan ja käytetyn kuivikkeen hyödyntäminen paikallisessa bioenergiailaitoksessa ja sitä kautta energiantuotannossa mahdollistaa alueen korkean energiaomavaraisuusasteen. Tätä varten hankkeessa laaditaan innovatiivinen kaasuverkkosuunnitelma sekä bioenergiailaitoksen strateginen toimintamalli ja esisuunnitelma. Hankkeessa tutkitaan myös sitä, miten bioenergiailaitoksessa syntyvästä mädätejäännöksestä saadaan sopivilla syötteillä aikaiseksi uudenlaisia, entistä tehokkaampia ja kustannus-hyötysuhteeltaan järkeviä lannoite- ja kasvinsuojelutuotteita sekä toisaalta sitä, miten lannoite saadaan sellaiseen muotoon, että sitä on taloudellisesti kannattavaa kuljettaa alueille, joissa sitä tarvitaan.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 154 028 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Marjukka Manninen, Tyrnävän kunta, marjukka.manninen@tyrnava.fi

Hankkeen kotisivut [Biopilotti - Tyrnävä](#)

Hankkeen nimi: Tiedotushanke Startti

Hankkeen toteuttaja: Nouseva Rannikkoseutu ry

Hankkeen kuvaus

Viestinnän ja tiedotuksen tavoitteena on lisätä Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman näkyvyyttä ja tunnettua, vahvistaa olemassa olevia ja luoda uusia yhteistyösuhteita sekä edistää sidosryhmien ja yhteistyötahojen välistä tiedonvaihtoa. Ulkoisen viestinnän tavoitteena on varmistaa hankkeiden toteuttamisen ja tulosten näkyvyys paikallisella, seudullisella ja valtakunnallisella tasolla.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 100 000 euroa

Hankkeen yhteyshenkilö: Soila Haapsaari, Nouseva Rannikkoseutu ry, soila.haapsaari@nousevarannikkoseutu.fi

Hankkeen nimi: YritysAgro

Hankkeen toteuttaja: ProAgria Oulu ry

Hankkeen kuvaus

YritysAgro - Tiedonvälityshanke Pohjois-Pohjanmaan maaseutuyrittäjille ja -yrittäjiksi aikoville yksityishenkilöille maaseutuyritysten tuki- ja hankejärjestelmän eri mahdollisuuksista Hankkeen tavoite: Tiedottaa kohderyhmää uuden ohjelmakauden erilaisista mahdollisuuksista, kuten erilaisista yritys- ja hanketuista sekä avustaa uusia yrittäjiksi aikovia henkilöitä yrityksen aloittamiseen liittyvissä asioissa ja edellytyksien selvittämisessä. Kohderyhmä: Pohjois-Pohjanmaan maaseudulla toimivat yritykset ja maaseutumaisille alueille yritystoimintaa suunnittelevat henkilöt. Kohderyhmää ovat myös maatilat, jotka suunnittelevat sivuelinkeinoa, investointia, sukupolvenvaihdosta tai tuotantosuunnan muutosta. Hankkeella ei ole toimialakohtaisia rajoja. Yhteistyötahot: Työtä tehdään yhteistyössä kuntien ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Hankkeen aikataulu: 20.5.2015-15.05.2016 Tiedottaa yritys- ja henkilökohtaisesti uuden ohjelmakauden rahoitusjärjestelmän mahdollisuuksista ja arvioida tapauskohtaisesti edellytyksiä tukimahdollisuuksiin sekä muita kehittämismahdollisuuksia. Tapauskohtaisen kartoituksen perusteella asiakas ohjataan tarpeen mukaan eteenpäin sopivalle taholle. Hankkeella tiedotetaan eri tiedotustapoja hyödyntäen monipuolisesti etenkin maatalojen investointituista sekä yritys- ja hanketuista. Tiedottamista tehdään myös nettisivujen ja muiden sähköisten välineiden kautta, kuten Facebookissa. Hanketyöhön kuuluu myös yhteydenpito eri yhteistyötahojen kanssa sekä asiantuntijoiden välinen tiedonvaihto.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 124 800 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Olli Nurkkala, ProAgria Oulu ry, olli.nurkkala@proagria.fi

Hankkeen kotisivut: <http://www.proagriaoulu.fi/fi/yritystagro/>

Hankkeen nimi: Ajantasalla - tiedonvälitystä maatalous-, hevos- ja turkisyrittäjille

Hankkeen toteuttaja: Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

Hankkeen kuvaus

Ajantasalla - tiedonvälitystä maatalous-, hevos- ja turkisyrittäjille -hankkeen päätavoitteena on kehittää yrittäjien osaamista ja ammattitaitoa välittämällä tietoa ajankohtaisista asioista. Tavoitteena on pitää maatalous-, turkis- ja hevostalousyrittäjät ajan tasalla mm. tukien, lainsäädännön ja lupaprosessien muutoksista, tuotantoprosessien kehittymisestä ja uusista innovaatioista sekä lisätä tutkimustiedon hyödyntämistä yritysten kehittämisessä. Tavoitteena on myös lisätä yrittäjien osaamista digitalisaation tuomien mahdollisuuksien hyödyntäjinä, tietämystä ja osaamista ympäristökysymyksistä ja valmiutta yhteistyöhön ja uusiin kehittämistoimenpiteisiin. Hanke toimii Keski-Pohjanmaan maakunnassa sekä Pohjois-Pohjanmaalla Alavieskan, Kalajoen, Reisjärven, Sievin ja Ylivieskan kunnissa. Hankkeen hallinnoijana toimii Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä ja osatoteuttajina ProAgria Keski-Pohjanmaa ry, MTK Keski-Pohjanmaa ry sekä Pohjois-Suomen Turkiseläinten Kasvattajat ry. Toteutusaika on 1.10.2015 - 30.6.2018 ja kokonaisbudjetti 451 000 euroa.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 451 000 €, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen osuus 180 400 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Ritva Jaakkola, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, ritva.jaakkola@kpedu.fi

Hankkeen kotisivut: <http://www.kpedu.fi/kampanjat/ajantasalla/tietoa-hankkeesta>

Hankkeen nimi: Lihatilalan talous ja johtaminen

Hankkeen toteuttajat: Vaasan Yliopisto, A-Tuottajat Oy

Hankkeen kuvaus

Lihatilojen talous ja johtaminen -hanke on tarkoitettu lihakarjan tuottajille. Hankkeeseen voivat osallistua sekä sian- että naudanlihan tuottajat. Hankkeessa tarkastellaan lihantuotannon muuttuvaa toimintaympäristöä ja koko tuotannon arvoketjua. Hankkeen toteuttavat Vaasan yliopiston Levón-instituutti ja A-Tuottajat Oy yhteistyönä. Hanke toteutetaan lyhytkestoisena koulutusohjelmalla, joka toistetaan neljällä paikkakunnalla: Seinäjoella, Iisalmissa, Oulaisissa ja Vaasassa, jossa on ruotsinkielinen ryhmä. Koulutusohjelman sisältönä on muuttuva maailma ja muuttuva lihantuotannon arvoketju, kustannustietoisuus ja johtamisen merkitys muuttuvassa tuotanto- ja markkinaympäristössä. Lihatilojen talous ja johtaminen hankkeessa keskitytään lihantuottajien liiketoimintaosaamisen kehittämiseen ja hankkeen jälkeen osallistujat voivat halutessaan syventää ja laajentaa liiketoimintaosaamistaan eri toimijoiden tarjoamissa pitkäkestoisissa koulutusohjelmissä.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 140 567 €, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen osuus 32 330 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Helena Eteläaho, Vaasan Yliopisto, helena.etelaaho@uva.fi

Hankkeen kotisivut: <https://www.atriatuottajat.fi/yritystieto/kehittamishankkeet/lihatilantalousajohdaminenhanke/Sivut/default.aspx>

Hankkeen nimi: Tilalle uudistuva yrittäjyys

Hankkeen toteuttaja: Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy

Hankkeen kuvaus

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:n hallinnoiman Tilalle uudistuva yrittäjyys-hankkeen perustana on Kuusamon, Taivalkosken ja Posion alueille huhti-elokuussa 2014 tehty Maatilojen mahdollisuudet -selvityshanke. Tehdyssä selvityshankkeessa kerättiin tietoa alueen maatalouden harjoittajien kehittämis- ja koulutustarpeista. Selvityshankkeen tulosten pohjalta suunnitellussa Tilalle uudistuva yrittäjyys -hankkeessa kohderyhmänä ovat Kuusamon ja Taivalkosken maa- ja/tai metsätalouden harjoittajat. Hankkeen toteutusaika on 1.2.2016 - 31.12.2018, toiminta-aika vuosittain n. 8kk, ja määrällisenä tavoitteena on saada hankkeeseen sitoutettua 60 maa- ja/tai metsätaloyrittäjää. Lisäksi tavoitteena on mm. saada yleisiin koulutustilaisuuksiin, sekä pienryhmäkoulutuksiin osallistumaan yhteensä 80 eri henkilöä. Hankkeen koulutus sisältää sekä yleistä että pienryhmäkoulutusta maa- ja metsätalouden sukupolvenvaihdoksista, maatilayrittäjille suunnattavasta liiketoiminta- ja johtamiskoulutuksesta sisältäen työhyvinvoinnin, sekä osiot maa- ja metsätilojen bioenergian tuotannosta. Hankkeen tuloksena alueen maatilayrittäjien johtamistaitojen ja työhyvinvoinnin paraneminen luo osaltaan edellytyksiä kannattavan yritystoiminnan harjoittamiselle sekä antaa valmiuksia yritysten kilpailukykyyn säilyttämiseen. Lisäksi tuloksena on tuoda maa- ja metsätiloille koulutuksen välityksellä uusia liiketoiminnallisia ansaintamahdollisuuksia bioenergian tuotannon osalta. Alueen maaseudulle keskeisten tuotantomuotojen osalta toteutuvat sukupolvenvaihdokset edistävät toiminnan jatkuvuutta sekä turvaavat alueen jatkojalostuslaitosten raaka-aineen saantia lähialueilta.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 182 309 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Hannu Virranniemi, Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy, hannu.virranniemi@naturpolis.fi

Hankkeen kotisivut: <http://www.naturpolis.fi/naturpolis-oy/kehittamishankkeet/tilalle-uudistuva-yrittajyyshanke>

Hankkeen nimi: VYYHTI II

Hankkeen toteuttaja: ProAgria Oulu ry

Hankkeen kuvaus

VYYHTI II - hankkeessa perustetaan aktiivinen vesistökuunnostajien verkosto Pohjois-Pohjanmaalle. Verkoston tuella paikalliset yhdistykset, osakaskunnat yms. toteuttavat ympäristön ja vesistöjen kunnostushankkeita ja hakevat niille rahoitusta. Alueellinen verkosto tarjoaa paikallisille kunnostajille opastusta ja asiantuntija-apua ja luo uusia kontakteja sekä lisää yhteistyötä eri sektorien välillä. Lisäksi hankkeessa kehitetään valtakunnallisen vesistökuunnostusverkoston ja maakunnallisen verkoston välistä toimintaa. Hankkeessa kehitetään vesistökuunnostajien verkoston ja paikallisten toimijoiden käyttöön kunnostushankkeiden suunnittelua helpottavia työkaluja. Työkalut on tarkoitettu erityisesti paikallisten kunnostajien käyttöön, mutta niitä voidaan jatkossa hyödyntää myös laajemmin. Työkalujen käyttöä opastetaan paikallisille toimijoille erilaisissa tilaisuuksissa. Opastuksen tuloksena kunnostustoiminnasta kiinnostuneista henkilöistä kehitty Pohjois-Pohjanmaalle paikallisia kunnostusyhteyshenkilöitä. Kunnostusyhteyshenkilöt ovat tärkeä, paikallinen taso vesistökuunnostajien verkostossa ja he antavat tukea uusille kunnostushankkeiden suunnittelijoille ja toteuttajille. Hankkeella edistetään myös paikallisten kunnostajien keskinäistä verkostoitumista. Hankkeen aikana tehdään valuma-aluekohtaisia pilottisuunnitelmia, joissa vesien- ja ympäristönhoitoa käsitellään kokonaisuutena. Suunnittelussa testataan hankkeessa kehitettäviä työkaluja. Suunnittelu tehdään yhteistyössä vesistökuunnostajien verkostossa mukana olevien tahojen, pilottialueiden yhdistystoimijoiden ja osakaskuntien kanssa sekä metsätalousvaltaisilla alueilla tiiviissä yhteistyössä Suomen metsäkeskuksen, metsänomistajien ja muiden metsäalan toimijoiden kanssa. Esimerkkisuunnitelmien tavoitteena on tuottaa kokemuksia ja uutta tietoa ajankohtaisiin ja monialaisiin suunnittelutarpeisiin.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 673 506 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Riina Rahkila, ProAgria Oulu ry, riina.rahkila@proagria.fi

Hankkeen kotisivut: <http://www.proagriaoulu.fi/fi/vyyhti-ii/>

Hankkeen nimi: Kaista käyttöön

Hankkeen toteuttaja: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Hankkeen kuvaus

Hyvät tietoliikenneyhteydet ovat laadukkaan ja turvallisen elämän perusedellytys tulevaisuudessa. Ne mahdollistavat kokonaan uudet palvelujen ja sisällön käyttömahdollisuudet, joista maaseutuväestö voi jäädä paitsi ilman alueiden aktiivisuutta. Hankkeella edistetään tietoverkkojen, niiden käytämisen ja sisältöjen kehittymistä siten, että maaseudullakin syntyy riittävä kysyntä nopeiden tietoliikenneverkkojen kannattavalle toteuttamiselle. Fyysisten palvelupisteiden kadotessa maaseudulta, sähköisestä tiedonvälityksestä on muodostumassa erittäin keskeinen tekijä palveluiden saatavuuden turvaamisessa. Nopeat ja luotettavat valokuituyhteydet ovat avainasemassa maaseutukuntien elinvoimaisuuden ja yritystoiminnan toimintaedellytysten turvaamisessa. Valokuidulla toteutettu laajakaista-yhteys tarjoaa myös etätyöpaikkamahdollisuuksia, mikä puolestaan luo edellytyksiä paluu-

muutolle ja edelleen kylien säilymiseen. Hankkeen erityistavoitteena on laajakaistaan liittyen uusimman tietotaidon ja mallien välittäminen sekä tietoyhteiskunnan laajakaistaan pohjautuvien innovaatioiden hyödyntäminen - niin talouden kuin maaseudun asukkaiden arjenkin näkökulmista. Hankkeen toimenpiteillä voidaan tukea maaseudun asukkaiden ja yrittäjien omaehtoista itsensä kehittämistä ja ammattiosaamisen ylläpitämistä ja kohentamista. Kaista käyttöön hanke edistää sähköisten palveluiden kehitystä ja käyttöönottoa sekä tukee Laajakaista kaikille 2015 - tavoitteen toteutumista Pohjois-Pohjanmaalla. Käytännön toimenpiteinä hanke organisoii ja järjestää kunta- ja kyläkohtaisia tiedotuskampanjoita toimijoille. Perustoimintaa on tiedottamis- ja vaikuttamistyö maakunnan alueella. Myös maaseuturahaston kyläverkko-hankkeiden tukimahdollisuuksista tiedottaminen, sekä niiden syntymistä tukevan tiedon kerääminen ja jakaminen ovat hankkeen toimintatapoja. Hanke myös tiedottaa yrityksille mahdollisuudesta hakea yritystukea yrityskohtaisiin ratkaisuihin ja selvittää vaihtoehtoisia ja/täydentäviä ratkaisuja ongelmallisten alueiden laajakaistaratkaisuihin. Hankkeen kohdeyryhmänä ovat Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kunnat, yrittäjät, asukkaat ja vapaa-ajanasukkaat. Hankkeen sidosryhmiä ovat Liikenne- ja viestintäministeriö, Maa- ja metsätalousministeriö, Viestintävirasto, maakuntien aluekehitysviranomaiset ja maaseutukehittäjät, verkko-operaattorit, palveluntarjoajat sekä tietoliikenneverkkoihin ja sähköisiin palveluihin liittyvät hankkeet

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 150 000 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Timo Hänninen, Pohjois-Pohjanmaan liitto, timo.hanninen@pohjois-pohjanmaa.fi

Hankkeen nimi: KYLÄPAIKAT KARTALLE ! - ALUEELLISELLA OPASTUSVERKOSTOLLA POTKUA MATKAILUUN JA KYLÄTOIMINTAAN ROKUA GEOPARKISSA

Hankkeen toteuttaja: Humanpolis Oy

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa suunnitellaan Rokuan Geopark alueen kattava opastuspalvelupisteiden verkosto, joka palvelee erityisesti matkailijoiden tarpeita ja aktivoi ja tukee kyläyhdistysten toimintaa. Opastuspisteet perustuvat pääasiassa mobiiliratkaisuihin ja niiden hyödyntämiseen uudella, innovatiivisella tavalla. Maaseudun kehittyvät tietoverkot ja laajakaistayhteydet mahdollistavat nopean datayhteyden järjestämisen myös syrjäseutujen mobiilipalveluille ja omavaraista energiateknologiaa hyödyntämällä voidaan opastuspisteiden toimivuus varmistaa myös erämaisilla luontokohteilla.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 199 500 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Vesa Krökki, Humanpolis Oy, vesa.krokki@humanpolis.fi

Hankkeen nimi: UHMA - Uhanalainen maaseudun luonto hoitoon yhteistyöllä

Hankkeen toteuttajat: ProAgria Etelä-Pohjanmaa ry, ProAgria Keski-Pohjanmaa ry, Metsähallitus, Luonnonvarakeskus

Hankkeen kuvaus

UHMA - Uhanalainen maaseudun luonto hoitoon yhteistyöllä hankkeessa edistetään luonnon- ja maisemansuojelullisesti arvokkaiden maatalousalueiden hoitoa ja säilymistä Etelä- ja Keski-Pohjanmaan sekä Pohjanmaan maakunnissa. Hankkeessa luodaan uusia maisemanhoitoverkostoja, yhdistetään kohteita ja tekijöitä toisiinsa sekä edistetään pohjalaismaakuntien välistä yhteistyötä mm. laiduntamisessa. Tavoitteena on kehittää maisemanhoidon taloudellista kannattavuutta, saada laidunnuksen piiriin mahdollisimman isoja laidunalueita sekä ohjata maaseudun asukkaita hyödyntämään luonnon- ja maisemanhoidon rahoitusmahdollisuuksia innovatiivisesti. Hankkeella halutaan

lisätä maaseutumaiseman arvostusta sekä innostaa maanomistajia, viljelijöitä, yhdistyksiä, yrityksiä ja muita toimijoita hoitamaan maisemaa ja luonnon monimuotoisuutta maaseudulla. Hankkeessa kehitetään alueellisia rahoitus- ja toimenpidemalleja mm. vieraslajien torjuntaan sekä arvokkaiden luontokohteiden hoitoon. Toimenpidemalleilla vähennetään maatalousluonnon monimuotoisuutta uhkaavia tekijöitä; vieraslajiesiintymiä ja umpeenkasvua sekä turvataan maisemanhoidon jatkuvuutta. Hankkeessa hyödynnetään tehtyjä luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelmia ja inventointeja sekä kartoitetaan luontotyyppien ja lajiston säilymisen kannalta erityisen tärkeitä alueita. Kohteisiin laaditaan esimerkkisuunnitelmia, joilla testataan uusien toiminta- ja rahoitusmallien, kuten kummi- ja sponsoritoiminnan käynnistämistä maisemanhoidossa. Tämän lisäksi kehitetään lajistollisesti arvokkaiden pientareiden, taajamaniittyjen ja muiden korvaavien elinympäristöjen hoitotoimenpiteitä siten, että ne edistävät ja säilyttävät maatalousalueiden lajistollista monimuotoisuutta. Hankkeessa sovelletaan olemassa olevaa tutkimustietoa käytäntöön mm. piennarkokeilla.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 288 800 €, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen osuus 20 200 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Marita Ohage, ProAgria Etelä-Pohjanmaa ry, marita.ohage@proagria.fi

Hankkeen kotisivut: <https://etela-pohjanmaa.proagria.fi/hankkeet/uhma-uhanalainen-maaseudun-luonto-hoitoon-yhteistyolla-hanke-6543>

Hankkeen nimi: Maaseudun yrityssymbioosit, MYSSY

Hankkeen toteuttajat: Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, Lapin ammattikorkeakoulu Oy

Hankkeen kuvaus

Yritysten välisellä yhteistyöllä on suuri merkitys kiertotalouden toteutumiseen. Sitran selvityksessä nro 84 todettiin, että tärkein yhteinen tekijä kiertotalouden toteutumiseen on yksityisten yritysten rooli uusien toimintatapojen edistäjänä. On tärkeää, että yritykset kehittävät taitojaan niin, että kiertotalouden mallit ovat mahdollisia. Yrityssymbiooseissa yritykset toimivat ryhmissä, joissa jokainen hyötyy toisistaan. Ryhmässä hankintoja tehdään mahdollisuuksien mukaan yhdessä, energiaa voidaan tuottaa lähellä yritysten tarpeisiin esimerkiksi tuotannon sivuvirroista, tuotantolaitteita hankitaan yhteisiksi ja sivuvirrat ohjataan uudelleenkäyttöön. Pohjois-Suomen biotalouden kehittämisstrategioissa ja maakuntaohjelmissa tulevien vuosien suunnitelmissa yksi vahva painopiste on energiatehokkuuden ja materiaalien kierrätyksen kehittäminen. Maaseudun yrityssymbioosit -hankkeen tavoitteena on löytää Pohjois-Suomen alueelta olemassa olevia ja suunnitteluasteella olevia yrityksiä, jotka voivat ja haluavat nykyistä paremmin hyödyntää toistensa osaamista, sivuvirtoja ja laitteistoja biotalouden alalla. Hankkeessa tunnistetaan yritysten yhteisiä toiminta-alueita ja edesautetaan yritysten välistä symbioosia. Hankkeeseen osallistuvien yritysten symbioosit kuvataan esimerkkimalleiksi, jotka ovat hyödynnettävissä yleisesti. Maaseudun yrityssymbioosit -hankkeen toiminta-alue on Pohjois-Pohjanmaa ja Lappi. Kohderyhmänä hankkeella ovat alueen maaseutuyritykset. Hanke toteutetaan 10.12.2015 - 30.9.2017.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 96 000 €, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen osuus 52 800 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Ritva Imppola, Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, ritva.imppola@oamk.fi

Hankkeen kotisivut: http://www.oamk.fi/hankkeet/kotimaiset_kaynnissa/?hanke_id=1559

Hankkeen nimi: Pohjoinen energiakartta, POEKA

Hankkeen toteuttajat: Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, Lapin ammattikorkeakoulu Oy

Hankkeen kuvaus

Pohjois-Suomella on käytettävissään nykyistä käyttöä huomattavasti suuremmat uusiutuvan energian varat. Näiden varojen hyödyntämiseen tarvitaan energia-alan uusinta tietoa ja varojen määrän tiedostamista paikallisesti ja maakunnallisesti. Suomi on sitoutunut muiden Euroopan maiden tavoin nostamaan uusiutuvan energian tuotannon osuutta tuotetusta energiasta, vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään ja vähentämään energiankulutustaan. Asetettuihin tavoitteisiin on vielä matkaa ja tarvitaan lisää uusiutuvan energian tuottajia ja käyttäjiä. Kaupungit ja kunnat voivat omilla valinnoillaan olla luomassa kasvua ja kehittyviä markkinoita energia-alalla. Pohjoinen energiakartta -hankkeessa tavoitteena on koota yhteen ja visualisoida paikkatietomenetelmin Pohjois-Suomen uusiutuvan energian tuotanto ja korvattavissa oleva fossiilienergian tuotanto. Hankkeen tavoitteena on myös selvittää kunnittain aluetaloudelliset vaikutukset, jotka olisivat odotettavissa, jos alueen korvattavissa oleva fossiilienergia korvataan uusiutuvilla energiavaroilla. Selvityksiä näistä on tehty Pohjois-Suomen alueella paikoittain, mutta kattava ja kokoava tieto puuttuu. Tiedosta olisi hyötyä yritysten toteuttaessa omia energiaratkaisujaan tai ryhtyessään energiayrittäjiksi. Tiedolla on tarvetta myös aluesuunnittelussa. Pohjoinen energiakartta -hankkeen toiminta-alue on Pohjois-Pohjanmaa ja Lappi. Kohderyhmänä hankkeella ovat alueen energia- ja maaseutuyritykset. Hanke toteutetaan 10.12.2015 - 30.9.2017.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 96 000 €, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen osuus 56 640 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Ritva Imppola, Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, ritva.imppola@oamk.fi

Hankkeen kotisivut: http://www.oamk.fi/hankkeet/kotimaiset_kaynnissa/?hanke_id=1557

Hankkeen nimi: MaitoManageri

Hankkeen toteuttajat: ProAgria Oulu ry

Hankkeen kuvaus

Hankkeen tavoitteena on hankkia uusinta tietoa maitotilayritysten arjen johtamisen menetelmistä ja kehittää menetelmiä käyttökelpoiseen muotoon. Päämääränä on parantaa uusien johtamisen menetelmien avulla yrittäjien arjen johtamisosaamista sekä maitotilayritysten kannattavuutta ja kilpailukykyä. Kohderyhmä: Pohjois-Pohjanmaan alueella toimivat maitotilayritykset, yrityksiä neuvovat asiantuntijat ja asiantuntijasidosryhmät, jotka voivat hyödyntää uutta tietoa toiminnassaan. Hankkeeseen valitaan testirytyksiksi 7-10 toimintaansa aktiivisesti kehittävää, työllistävää tai työllistämistä suunnittelevaa ja/tai alihankintapalveluita käyttävää yli sadan lehmän maitotilayritystä. Hankkeen sisältö: Hankkeessa tunnistetaan maitotilojen tuotantoprosessien keskeisemmät kehittämiskohteet, hankitaan tietoa niiden ratkaisemiseksi ja hyödynnetään hankittua tietoa johtamisosaamisen lisäämiseksi. Uutta tietoa arjen johtamisen välineistä ja toimintatavoista testataan ja kokeillaan maitotilayrityksen prosesseissa. Tavoitteena on löytää arjen johtamiseen hyviä työtapoja, joita voidaan hankkeen jälkeen ottaa käyttöön Pohjois-Pohjanmaalla ja valtakunnallisesti. Hanke perustuu tiedonhankintaan ja oppimiseen ryhmissä, joissa - Tunnistetaan yritysten tuotantoprosesseista menestymisen kannalta kriittisimmät kehityskohteet - Opitaan hyviä arjen johtamisen käytäntöjä työskentelemällä ja havainnoimalla johtamistapaa tanskalaisissa maatalousyrityksissä - Kootaan taustatietoa maitotilayrityksen johtamisen menetelmistä - Vastataan kriittisiin kehityskohteisiin soveltamalla opittuja toimintatapoja ja hankittua tietoa testirytyksissä - Parhaimpia menetelmiä kehitetään yrittäjien ja asiantuntijoiden pienryhmissä - Työstetään ja otetaan käyttöön uusia toimintamalleja - Parhaista käytännöistä saatu tieto sekä testatut menetelmät on mahdollista ottaa käyttöön myös muualla Hankkeessa hyödynnetään uusia tiedonhankinnan ja -jakamisen menetelmiä, kuten verkkotapaamiset ja webinaarit, videoblogit.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 143 857 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Heta Jauhiainen, ProAgria Oulu ry, heta.jauhiainen@proagria.fi

Hankkeen kotisivut: <http://www.proagriaoulu.fi/fi/maitomanagement/>

Hankkeen nimi: Tuottava Pohjalainen naudanlihantuotanto

Hankkeen toteuttaja: A-Tuottajat Oy

Hankkeen kuvaus

Naudanlihantuotantotilojen tuottavuutta, kannattavuutta ja kilpailukykyä sekä eläinten käsittelyn ja hoidon osaamista lisäävä kehittämishanke Etelä-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskusten alueella. Hankkeen kohderyhmänä ovat kaikki alueen naudanlihan tuotantoon erikoistuneet maatalousyritykset riippumatta näiden asiakassuhteista eri liha-alan toimijoihin. Hankkeen tarkoituksena on naudanlihantuotannon Parhaiden Käytäntöjen siirtäminen menestyviltä tiloilta kaikkien nautiloijen saataville. Hanke järjestää pienryhmä ja ryhmäkoulutustilaisuuksia Parhaiden Käytäntöjen toimintamalleista sekä Karja Management (eläinten hoito) asiakokonaisuuksista. Lisäksi hankkeessa tehdään nautojen hoitoon uutta tietoa tuottavia ja koostavia selvityksiä, joista saatavaa tietoa jalkautetaan edellä mainituissa tilaisuuksissa. Hanke hakee rahoitusta Manner-Suomen Maaseudun maaseuturahastosta. Hanke painottaa Manner-Suomen kehittämisohjelman kolmea päätavoitetta. Hankkeen tavoitteena on lisätä maatilayritysten tietotaitoa ja riskienhallintaa, vahvistaa maataloustuotannon elinkelpoisuutta ja kilpailukykyä sekä varmistaa alueella toimivien maatilojen jatkuvuus, jotka ovat myös keskeisinä alueellisten strategioiden tavoitteina. Hankkeessa syntyvän uuden tiedon ja toimintamallien avulla naudanlihan tuotannossa toimivien yrittäjien osaaminen lisääntyy maaseudulla. Hankkeeseen osallistuminen lisää yrittäjien ja alan toimijoiden verkostoitumista hankealueella. Naudanlihaa tuottavat yritykset vastaavat kuluttajien kysyntään ja arvostuksiin tuottamalla laadukasta ruokaa ja parantamalla eläinten hyvinvointia.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 281 600 €, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen osuus 140 800 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Marko Jokinen, A-Tuottajat Oy, marko.jokinen@atria.fi

Hankkeen kotisivut: <https://www.atriatuottajat.fi/yritystieto/kehittamishankkeet/tupona/Sivut/default.aspx>

Hankkeen nimi: KESTÄVÄ TURKISELÄIN -Turkiseläinten jalostus- ja lisääntymisteknologian kehittämishanke

Hankkeen toteuttaja: Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry

Hankkeen kuvaus

Hanke kohdistuu Pohjanmaan sekä Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan turkistuoantalueille. Suomessa on noin 930 turkistilaa, joista suurin osa sijaitsee tämän hankkeen kohdealueella. Hankkeen tavoitteena on suomalaisten turkistilojen kilpailukykyyn parantaminen kehittämällä uusia eläinjalostuksen ja lisääntymisteknologian menetelmiä. Hanke on jaettu kolmeen osakokonaisuuteen, joista ensimmäisen tavoitteena on rakentaa tietokonesimulaatio, joka simuloi vaihtoehtoisia tulevaisuuden sinitettujen jalostusstrategioita, toisen osion tavoitteena on kehittää turkiseläinten sperman analysointimenetelmää ja -protokollaa ja kolmannen tavoitteena on edelliset yhdistämällä selvittää, onko sinitetty-urosten sperman laatua mahdollista parantaa jalostusvalinnan avulla.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 200 733 €, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen osuus 23 902 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Jussi Peura, Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry, jussi.peura@slu.se

Hankkeen nimi: Kasvua kansainvälisiltä markkinoilta

Hankkeen toteuttaja: Taito Pohjois-Pohjanmaa ry

Hankkeen kuvaus

Hankkeen tavoitteena lisätään osallistuvien yritysten tietoutta kansainvälistymisen vaatimuksista. Hankkeen aikana vieraillaan Saksan joulumarkkinoilla ja järjestetään yhteisiä koulutuspäiviä. Tavoitteena on saada mukaan 10 käsityöyritystä Pohjois-Pohjanmaan alueelta. Lisäksi mukaan otetaan yrittäjiä myös esim. Lapin ja Kainuun alueilta.

Hankkeelle myönnetty rahoitus: 50 160 €

Hankkeen yhteyshenkilö: Elina Seppänen, Taito Pohjois-Pohjanmaa ry, toimisto@taitopohjoispohjanmaa.fi